Lietas arhīva Nr. C-1583-19/5
ECLI:LV:RPPT:2019:0308.C68423218.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2019.gada 8.martā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese M.Šalta
ar sekretāri E.Andžani,
piedaloties prasītājas pārstāvei G.Metlānei
atbildētāju /pers. B/ un /pers. C/ pārstāvim R.Dimantam
izskatīja atklātā tiesas sēdē, Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, civillietu ārvalsts komersanta Luminor Bank AS prasībā pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers. F/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2018.gada 31.augustā ārvalsts komersants Luminor Bank AS (turpmāk arī prasītāja) cēla tiesā prasību pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers. F/ (turpmāk arī atbildētāji) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 10.oktobrī ar grozījumiem 2012.gada 8.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ noslēgts Kredīta līgums, saskaņā ar kuru atbildētājai izsniegts kredīts 45568,74 *euro* ar procentu likmi 3 mēnešu Euribor un papildu likmi 3,2% gadā, ar atmaksas termiņu līdz 2032.gada 9.novembrim.

2007.gada 10.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. F/ Ķīlas līgums, saskaņā ar kuru atbildētāja ieķīlāja par labu prasītājam sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, Rīgā.

Ar Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2018.gada 6.februāra lēmumu ir apstiprināta nekustamā īpašuma pārdošanu izsolē un dzēsta prasītājas ķīlas tiesība. Tomēr no Kredīta līguma izrietošo saistību izpilde ir nodrošināta ar nekustamā īpašuma pārdošanas rezultātā iegūto naudu, kas glabājas tiesu izpildītāja depozīta kontā.

2007.gada 10.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ ir noslēgts Galvojuma līgums, saskaņā ar kuru atbildētājs uzņēmās saistības kā pats parādnieks.

Tā kā atbildētāja /pers. B/ kavē pamatsummas un procentu maksājumus no .2017.gada 21.novembra, prasītāja ar 2018.gada 18.aprīļa brīdinājumu vienpusēji atkāpās no Kredīta līguma.

Tā kā saistības netika izpildītas, ir izveidojies parāds, kas sastāv no pamatparāda 32959,27 *euro*, līgumisko procentu parāda par laika periodu no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 18.aprīlim 454,21 *euro* un līgumsoda par laika periodu no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 18.aprīlim 188,34 *euro*.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 5., 1278., 1280., 1286., 1309., 1314., 1319., 1587., 1589., 1651., 1652., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1754., 1755., 1756., 1757., 1764., 1765., 1943., 1946.pantiem.

2018.gada 10.septembrī atbildētājiem nosūtīts paziņojums par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu. Līdz prasības izskatīšanas dienai no atbildētājas /pers. F/ rakstveida paskaidrojumi par prasību nav saņemti.

2018.gada 8.oktobrī no atbildētājiem /pers. C/ un /pers. B/ saņemti paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst un strīda izskatīšanā ir jāpiemēro Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas.

Prasītājas pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un apmērā, lūdza prasību apmierināt.

Atbildētāju pārstāvis tiesas sēdē prasību atzina daļēji. Paskaidroja, ka ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2018.gada 16.oktobra spriedumu pasludināts atbildētāju maksātnespējas process. Šobrīd ir sastādīts saistību dzēšanas plāns un nosūtīts kreditoriem, bet tiesa to vēl nav apstiprinājusi.

Atbildētāja /pers. F/ uz tiesas sēdi nav ieradusies, tiesu par neierašanās iemesliem nav informējusi, kaut gan par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Pie šādiem apstākļiem un saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa nolemj lietu skatīt bez atbildētājas /pers. F/ klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausījusi prasītājas pārstāves un atbildētāju pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, uzskata, ka prasība ir apmierināma šādu apstākļu dēļ.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiāliem redzams, ka 2007.gada 10.oktobrī ar grozījumiem 2012.gada 8.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ noslēgts Kredīta līgums Nr.7620/7H27, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts kredīts 45568,74 *euro* apmērā, ar atmaksas termiņu līdz 2032.gada 9.novembrim, procentu likmi 3 mēnešu EURIBOR + papildus likmi 3,2% gadā.

2007.gada 10.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. F/ noslēgts Ķīlas līgums Nr.7620/7H27-1, saskaņā ar kuru atbildētāja ieķīlāja par labu prasītājai sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, Rīgā, kadastra Nr./numurs A/.

2007.gada 10.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ noslēgts Galvojuma līgums Nr.7620/7H27-2, saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmās galvot par atbildētājas /pers. B/ saistībām kā pats parādnieks.

Tiesa, pārbaudot lietas materiālos esošos līgumus, secina, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties, līdz ar to tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu šie līgumi uzskatāmi par galīgi noslēgtiem un atzīstami par tiesīgiem.

Prasītāja ir izpildījusi savas saistības, kas izriet no Kredīta līguma, un piešķīrusi atbildētājai /pers. B/ kredītu.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Saskaņā ar Kredīta līguma II daļas 10.5.punkta 2.apakšpunktu, banka var vienpusēji atkāpties no līguma un prasīt no kredītņēmēja pilnīgu līguma saistību pirmstermiņa izpildi, ja kredītņēmējs ilgāk par 30 dienām neveic maksājumus saskaņā ar grafiku.

Tā kā bija iestājies līguma 10.5.punkta 2.apakšpunktā noteiktais gadījums, prasītāja 2018.gada 18.aprīlī nosūtīja atbildētājiem brīdinājumu, lūdzot līdz 2018.gada 18.maijam segts visas no Kredīta līguma izrietošās saistības, norādot, ka banka vienpusēji atkāpjas no līguma.

Pēc brīdinājuma saņemšanas atbildētāji nav veikuši maksājumus, kā rezultātā pamatparāds sastāda 32959,27 *euro*.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Saskaņā ar Vienošanos par grozījumiem Kredīta līgumā 1.punktu atbildētāja /pers. B/ apņēmās maksāt procentus par kredīta izmantošanu 3 mēnešu EURIBOR plus papildus likmi 3,2% gadā.

Prasītāja ir aprēķinājusi līgumiskos procentus par laika periodu no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 18.aprīlim 454,21 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakara ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt gan līgumsodu, gan arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Atbilstoši Kredīta līguma II daļas 10.1.punktam, ja kredītņēmējs neveic maksājumus saskaņā ar grafiku, kredītņēmējs maksā bankai līgumsodu 0,3% apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavēto dienu.

Prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu par laika periodu no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 18.aprīlim 188,34 *euro*.

Izvērtējot līgumsoda apmēru, ievērojot vispārējos taisnīguma un samērīguma principus, kā arī ņemot vērā Civillikuma 1716.pantā veiktos grozījumus, kas nosaka līgumsoda maksimālo apmēru 10% apmērā no galvenās parādsaistības, tiesa atzīst, ka prasītājas aprēķinātais līgumsods atbilst samērīguma un taisnīguma principiem.

Civillikuma 1692.pants nosaka, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Tomēr, šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Atbilstoši Galvojuma līguma 3.punktam atbildētājs /pers. C/ ir uzņēmusies saistības kā pats parādnieks. Līdz ar to, secināms, ka atbildētājs ir atteicies no savām tiesībām prasīt kreditoram, lai tas vispirms vēršas pie galvenā parādnieka.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāji tiesai nav iesnieguši pierādījumus par to, ka parāds būtu samaksāts. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas parāda aprēķinu, tādēļ no atbildētājas /pers. B/ , bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. C/, prasītāja labā piedzenams pamatparāds 32959,27 *euro*, procenti par kredīta lietošanu 454,21 *euro* un līgumsods 188,34 *euro*, pavisam kopā 33601,82 *euro*.

Civillikuma 1278.pantā noteikts, ka ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841.p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Savukārt Civillikuma 1306.panta pirmā daļa nosaka, ka ieķīlāt lietu var tikai tas, kam vispār ir tiesība ar savu lietu brīvi rīkoties.

Kā jau iepriekš secināts, atbildētāja /pers. F/ ieķīlāja par labu prasītājai sev piederošo nekustamo īpašumu.

Ar Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2018.gada 6.februāra lēmumu apmierināts zvērinātas tiesu izpildītāja pieteikums par izsoles akta apstiprināšanu, nostiprinot ieguvēja īpašuma tiesības uz ķīlas priekšmetu un dzēšot uz ķīlas priekšmetu ierakstītās parādu saistības un aizlieguma atzīmes.

Ņemot vērā, ka no nekustama īpašuma pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi glabājas pie zvērināta tiesu izpildītāja, prasītājai ir tiesības saņemt šos naudas līdzekļus saistību izpildei.

Attiecībā par atbildētāju /pers. B/ un /pers. C/ norādīto, ka lietā ir piemērojamas Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas, tiesa secina, ka no atbildētāju paskaidrojumiem nav skaidrs kādas normas un kādā saistībā ar izskatāmo lietu tās būtu piemērojamas.

Savukārt par to, ka atbildētājiem /pers. B/ un /pers. C/ ir pasludināts maksātnespējas process, tiesa norāda, ka sprieduma pieņemšana šajā lietā negatīvi neietekmēs atbildētāju tiesības, jo prasītāja šo spriedumu nevarēs iesniegt zvērinātam tiesu izpildītājam kamēr norisēs atbildētāju maksātnespējas process, jo visas izpildlietas maksātnespējas pasludināšanas gadījumā tiek apturētas un jaunas netiek uzsāktas. Tādējādi tiesa nesaskata šķēršļus lietas izskatīšanai pēc būtības un sprieduma taisīšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. C/, likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās parāda pamatsummas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tādējādi no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. C/, par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi par samaksāto valsts nodevu 1282,32 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,34 *euro*, pavisam kopā 1289,66 *euro*.

Civilprocesa likuma 204[1].pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

ārvalsts komersanta Luminor Bank AS prasību pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers. F/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. C/, par labu ārvalsts komersantam Luminor Bank AS pamatparādu 32959,27 *euro*, līgumiskos procentus par laika periodu no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 18.aprīlim 454,21 *euro* un līgumsodu par laika periodu no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 18.aprīlim 188,34 *euro*, kā arī tiesāšanās izdevumus 1289,66 *euro*, pavisam kopā 34891,48 *euro* (trīsdesmit četri tūkstoši astoņi simti deviņdesmit viens *euro* 48 *euro* centi).

Noteikt ārvalsts komersantam Luminor Bank AS tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no parāda pamatsummas.

Atzīt ārvalsts komersantam Luminor Bank AS tiesības saistību izpildei saņemt no nekustamā īpašuma /adrese A/, Rīgā, kadastra Nr./numurs A/,

piespiedu pārdošanas rezultātā iegūtos un deponētos naudas līdzekļus.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2019.gada 8.martā.

Tiesnese M.Šalta